

60 Farmoni (32 maqsad)

9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 27 iyundagi «O'zbekiston Respublikasi Veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish Davlat qo'mitasi faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida» gi 532-sonli Qarori (3-bob, 12-band).

5. Валитов, Х.З. Кролиководство: методические указания и рабочая тетрадь для лабораторно-практических занятий/ Х.З. Валитов, Е. В. Долгошева. – Кинель: РИЦ СГСХА, 2017. – 55 с.

6. Агейкин, А.Г. Технологии кролиководства [Электронный ресурс]: метод. указания Ч1. Краснояр. гос. аграр. ун-т1 Красноярск 2019. – 56 с.

7. Комлацкий В. И., Логинов С. В., Комлацкий Г. В., Игнатенко Я. А. Эффективное кролиководство: учеб. пособие – Краснодар: 2013. – 224 с.

Axborot manbaalari

1. www.Ziyo.net.uz.
2. <http://krolikovod.com.ua>
3. <https://krolikovody.ru>
4. <https://pokcer.ru>

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'llo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;

Ijodiy fikrlay olish;

Mustaqil mushohada yurita olish;

Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;

Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;

Fanning mohiyatini bilmaslik;

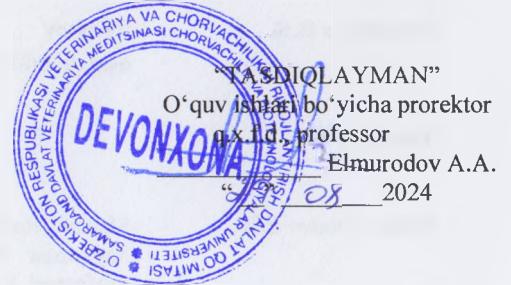
Aniq tasavvurga ega bo'lmayslik;

Mustaqil fikrlay olmaslik.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60811500 – 2.09
“29” 08 2024 yil

QUYONCHILIK VA MO'YNACHILIK

FANINING

ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI)

(Sirtqi ta'lif 4-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	800000	-	Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000	-	Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60811500	-	Zooingeneriya (qorako'Ichilik)

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202__ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Ibragimov B.B. "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasi assistenti

Taqrizchilar:

Rajamurodov Z.T. - Sharof Rashidov nomidagi SamDU "Odam va hayvonlar fiziologiyasi va biokimyo" kafedrasi professori, b.f.d.

Vaxidova A.M. - Samarqand Davlat Tibbiyot universiteti "Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya" kafedrasi dotsenti, b.f.n.

Fanning ishchi o'quv dasturi "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasining 2024 yil "___" № ___ -son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri: PWS R.R.Ruzimuradov

Fanning ishchi o'quv dasturi "Zooingeneriya" fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalishga tavsiya qilingan (2023-yil _____ dagi ____ -sonli bayonnomaga).

Fakultet kengashi raisi: 5025 O.S.Boymatov

Kelishildi:
O'quv-uslubiy boshqarma
boshligi'i v.b. professor:

Ro'ziqulov R.F.

18	Mo'ynali hayvonlar uchun ratsion tuzish	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
19	Mo'ynali hayvonlar bonitirovkasi	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
20	Mo'yna-teriga dastlabki ishlov berishjarayonlari	Internet ma'lumotidan foydalanib, konspekt qilish	6
21	Quyonxonada mikroiqlim ko'rsatkichlariga bo'lgan talablar	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshirirlarni bajarish.	6
22	Quyonchilik va mo'ynachilikdan olinadigan kiyim-kechaklarning tayyorlash	Adabiyotlardan foydalanib individual topshirirlarni bajarish.	6
23	Quyonlarning terisi va jun qatlami tarkibi.	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
Jami:			130

VII. Adabiyotlar
Asosiy adabiyotlar

1. Qo'shoqov J. Quyonchilik. O'quv qo'llanma. Toshkent, "O'qituvchi", 1994 yil.
2. Qo'ziyev I.A, Qo'chqorov A.X. Quyon va nutriya go'sht mo'yna. O'quv qo'llanma. Toshkent, Dizayn-Press, 2013 yil.
3. Ballasov U., Mamatiminov Sh. Quyonchilik. O'quv qo'llanma. ToshDAU, tahririyati nashriyoti, 2016 yil.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyasи 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'r ganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish. O'quv qullanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021 yil. – 280 bet.
2. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
3. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezzulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagи "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 7 iyun «Har bir oila-tadbirkor dasturini amalga oshirish to'g'risida» gi PQ-3777 sonli Qarori (17-bandı).
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 3-mart «Chorvachilik tarmoqlarini davlat tomonidan yanada qo'llab-quvvatlashga doir qo'shimcha choratadbirlar to'g'risida» gi PQ-5017-sonli Qarori (1-bandı)
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi «2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida» gi PF-

VI. “Quyonchilik va mo‘ynachilik” fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta’limining kalendar tematik rejasি

No	Mustaqil ta’lim mavzularи	Amalga oshirish mexanizmi	Hajmi (soatda)
1	O‘zbekistonda urchitiladigan quyonlar haqida ma‘lumotlar	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish.	6
2	Quyonlarning kelib chiqishi va biologik xususiyatlari	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish.	6
3	Quyonchilikdan olinadigan tivit va qo‘srimcha mahsulotlar	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
4	Sun’iy urug‘lantirish texnologiyasi	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	4
5	Mo‘yna hayvonlari bilan naslchilik ishi olib borish	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	6
6	Mo‘ynali hayvonlarni so‘yish texnologiyasi	Adabiyotlardan foydalanib, amaliy topshiriqlarni bajarish	6
7	Mo‘ynaga ishlov berish texnologiyasi	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish.	6
8	Quyon va mo‘ynali hayvonlardan o‘lchamlar olish, indekslarini chiqarish, tirk vaznnini aniqlash	Internet ma‘lumotidan foydalanib, konspekt qilish	4
9	Go‘sht-teri yo‘nalishdagi quyon va mo‘ynali hayvonlarning xarakteristikasi	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	4
10	Tivit yo‘nalishdagi quyonlar mahsulorligini hisobga olish	Adabiyotlardan foydalanib induvidual topshiriqlarni bajarish.	4
11	Quyonchilikdan olinadigan mahsulotlarga bo‘lgan davlat standarti talablari	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish.	6
12	Quyonva mo‘ynali hayvonlaridan olinadigan xomashyolarga dastlabki ishlov berishdagi inventarlar	Adabiyotlardan foydalanib induvidual topshiriqlarni bajarish.	6
13	Quyonlarga oziqa ratsionini tuzish uslubi va tahlili	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish.	6
14	Turli fiziologik holatdagi quyonlarning oziqlantirish xususiyatlari	Adabiyotlardan foydalanib induvidual topshiriqlarni bajarish.	6
15	Tinch davrdagi quyonlarlarni oziqlantirish	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
16	Laktatsiya davriagi ona quyonlarni oziqlantirish	Adabiyotlardan foydalanib referat yozib tayyorlash	6
17	Yosh quyonlarlarni oziqlantirish	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish.	6

**Fan Sillabusi
Samarqand veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti**

Fan to‘g‘risida ma‘lumot

Fan shifri: QM3604

Fan nomi: Qo‘yonchilik va mo‘ynachilik

Semestr/yil: 8-semestr/2024-2025 o‘quv yili

Kafedra: Yaylov chorvachiligi, qorako‘lchilik, asalarichilik va ipakchilik
Soatlar/kreditlar: 5,0 ECTS (20 auditoriya soati, 130 soat mustaqil ta’lim)

Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot	Mustaqil ta’lim	Jami
6	14	130	150

Fan bo‘yicha mashg‘ulotlarning joylashuvি:

Auditoriya vaqtি: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas’ul kafedra: **Yaylov chorvachiligi, qorako‘lchilik, asalarichilik va ipakchilik**

Instruktor to‘g‘risida ma‘lumot

Kafedra joylashgan joyi: SamDVMChBU, 6-o‘quv binosi, 643-xona

Telefon: +99890-502-12-46

E.mail. ibragimov.bakhodir@mail.ru Ish vaqtি: Uchrashuvga ko‘ra

I. Fanni o‘qitishdan maqsad - Talabalarda quyonchilik va mo‘ynachilikning rivojlanish istiqbollarli, xalqimizga parhyez go‘sht, chidamli va chiroylı mo‘yna xomashyosi, qimmatli va sifatli tivit yetishtirib beruvchi manba ekanligi haqida tushuncha berish hamda shu soha bo‘yicha mos bilim, o‘qitish uslubi bo‘yicha ko‘nikma va malakanı shakkantirishdir

II. Fanning vazifasi – talabalarga quyonchilikning rivojlanish tarixi va hozirgi holati, quyonlarning kelib chiqishi, ularni xonakilashtirish, ayrim tana qismlarining morfofiziologik xususiyatlari, konstitusiya tiplari, tabiiy oziqalanishi va yashashi, go‘sht mahsulorligi, teri mahsulorligi kabilarni, shuningdek tivit va qo‘srimcha mahsulotlar yetishtirish asoslarini o‘rgatadi. Zotlarga tavsif, naslchilik ishlari, urchitish, oziqlanish, mo‘ynali hayvonlarning xo‘jalik foydali belgilari va biologik xususiyatlari, mo‘yna hayvonlarining mahsulorligini o‘rganish masalalari bo‘yicha talabalarda bilim, sohani yuritishda qobiliyat shakkantirishdan iborat.

III. Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

- quyonchilik va mo‘ynachilikning xalq xo‘jaligidagi ahamiyati va uning rivojlanish istiqbollarini bilishi; quyon va mo‘yna hayvonlarining asosiy biologik xususiyatlarini bilishi; quyon va mo‘yna hayvonlarining

mahsulorlik ko'satkichlari hamda xo'jalik foydali belgilari bo'yicha tasnifini **haqida tasavvurga ega bo'lishi**;

- quyon va mo'yna hayvonlarining alohida turlari bo'yicha zotlari va ularning maxsulorlik texnologiyalarini o'qitishni bilishi; quyon va mo'yna hayvonlarini parvarishlash, oziqlantirish va asrash sharoitlari; naslchilik ishlarini tashkil etishni bilishi; quyon va mo'yna hayvonlarini so'yish qoidalarini o'zlashtirishni bilishi va **ko'nikmalariga ega bo'lishi**;

- hayvonlar tanasini anatomo-morfologik tuzilishinibishi; go'sht, mo'yna, teri, hamda tivit mahsulotlarinibishi; quyonchilik va mo'ynachilik fermalarini tashkil etish chora tadbirdari va ulardan samarali foydalanish usullarini q'llash va o'qitish **malakalariga ega bo'lishi kerak**.

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamонавиу uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimini baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Quyonchilik va mo'ynachilik" fanini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.

Tizimli yondoshuv.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.

Dialogik yondoshuv.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.

Muammoli ta'lim.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Quyonchilik va mo'ynachilik" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalender tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlarining:

Nº	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Quyonchilik ahamiyati, rivojlanish tarixi va istiqbollari			
1.1	Quyonchilik ahamiyati, rivojlanish tarixi va istiqbollari	1.1.1. Quyonlarning xalq xo'jaligida tutgan o'rni va ahamiyati. 1.1.2. Quyonchilik fanining tarixi, hozirgi holati va uni rivojlantirish istiqbollari. 1.1.3. Bozor iqtisodiyoti sharoitida tarmoqni rivojlantirish chora tadbirdari.	2

2-modul. Quyon zotlari va ularning tasnifi

2.1	Quyon zotlari va ularning tasnifi	2.1.1. Quyon zotlari haqida tushuncha va ularning tasnifi. 2.1.2. Go'sht-mo'yna yo'nalishidagi zotlar 2.1.3. Go'sht yo'nalishidagi zotlar 2.1.4. Tivot yo'nalishidagi zotlar 2.1.5. Dekarativ yo'nalishidagi zotlar	2
-----	-----------------------------------	---	---

3-modul. Mo'ynali hayvonlarning biologik xususiyatlari va xo'jalik foydali belgilari

3.1	Mo'ynali hayvonlarning xo'jalik foydali belgilari va biologik xususiyatlari	3.1.1. Mo'yna beruvchi hayvonlar haqida tushuncha 3.1.2. Qo'lda urchitishga moslashuvi va erkin nazoratli usulda urchitish asoslari. 3.1.3. Mo'ynali hayvonlardan xalq xo'jaligida foydalanish omillari.	2
-----	---	--	---

Jami:

6

5.2. "Quyonchilik va mo'ynachilik" fanidan rejalashtirilgan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalender tematik rejasi

Amaliy mashg'ulotlarning			
Nº	mavzulari	rejasi	soat
1.	Quyonlarning eksteryeri va konstitusiyasi	1.1. Quyonlarning eksteryeri baholash 1.2. Quyonlarning konstitusiya baholash	2
2.	Quyon va mo'ynali hayvonlardan o'lchamlar olish, indekslarini chiqarish, tirik vaznini aniqlash	2.1. Quyon va mo'ynali hayvonlardan o'lchamlar olish 2.2. Indekslarini chiqarish tirik vaznini aniqlash	2
3	Quyonchilikda zootexniya naslchilik hisoboti	3.1. En solish 3.2. Taturovka jihozlari	2
4.	Quyonlarga oziqa ratsionini tuzish uslubi va tahlili	2.1. Me'yor 2.2. To'yimli modalar	2
5.	Mo'ynali hayvonlar bonitirovkasi.	5.1. Bonitirovkalash ahamiyati 5.2. Bonitirovkalash muddati	2
6.	Mo'ynali hayvonlarni so'yish usullari	18.1. Xushsizlantirish 18.2. Terini shilish	2
7.	Quyonchilik va mo'ynachilikdan olinadigan kiyim-kechaklarning tayyorlash	3.1. Bosh kiyimlarini tayyorlash 3.2. Ust kiyimlarini tayyorlash 3.3. Oyoq kiyimlarini tayyorlash	2

Jami:

14